

УКРАЇНСЬКО-ЄВРЕЙСЬКІ ВЗАЄМИНИ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ МІЖ ДВОМА СВІТОВИМИ ВІЙНАМИ

Проф. Максим Гон

Рівненський державний гуманітарний університет

E-mail: gon_66@mail.ru

Мета курсу – відображення основних тенденцій українсько-єврейських взаємин на західноукраїнських землях у 1918–1939 рр. Курс фокусує увагу на взаєминах двох націй у двох суспільно-політичних ситуаціях: періоду українського державотворення 1918–1919 рр., з одного боку, та інкорпорації західноукраїнських земель Польщею, з другого. Предметом курсу є політичне позиціонування євреїв у час постання й швидкоплинного існування Західноукраїнської Народної Республіки, взаємодія двох націй у 1920-х – 1930-х рр. у соціально-економічній сфері, вплив на їхній діалог спроб окремих українських політичних сил знайти союзника задля відродження державності в «особі» Німеччини, а також функціональність стереотипу єврея-комуніста в конструюванні українсько-єврейських взаємин.

18. Заняття 1. Українсько-єврейські взаємини в Західноукраїнській Народній Республіці

Обов'язкова література:

Котляр Ю. *Етнонаціональні питання в Західно-Українській Народній Республіці* // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність, №18, 2009.

Гон М. *Євреї в Західно-Українській Народній Республіці*.

Рекомендована література:

Євреї України. (Краткий очерк истории) / Ф. Я. Горовский, Я. С. Хонигсман, А. Я. Найман, С. Я. Елисаветский. / Под ред. Ф.Я.Горовского: В 2-х ч. – К., 1995. – Ч. 2. – 272 с.

Коган Л. *Євреї в Західно-Українській Народній Республіці* / Леон Коган // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Вип. 18: Західно-Українська Народна Республіка: до 90-річчя утворення / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; голова редколегії Ярослав Ісаєвич, упорядники Микола Литвин, Іван Патер, Ігор Соляр. – Львів, 2009. – С. 190–198.

Погребинська І. М., Гон М. М. *Євреї в Західноукраїнській Народній Республіці (до проблеми українсько-єврейських взаємин)*. – К., 1997. – 84 с.

Феллер М. *Євреї в Українській Галицькій Армії* / М. Феллер // Очерки єврейського героїзму: В 3-х т. / Сост. С. Авербух. – Т. 3. – С. 430–442.

Хонігсман Я. С. *Східногалицькі євреї в Західноукраїнській Народній Республіці* // Хонігсман Я. С. Люди, годы, события. Статьи из нашей давней и недавней истории. – Львов, 1998. – С. 64–70.

Gelber N.M. *The national autonomy of Eastern-Galician Jewry in the West-Ukrainian Republik, 1918-1919* // A History of Polish Jewry during the revival of Poland. – New-York: Shengold Publishers, 1990. – Pp. 244–296.

19. Заняття 2. Українсько-єврейські взаємини в соціально-економічній сфері в 1930-х рр.

Обов'язкова література:

Гон М. *Соціальна модернізація чи збереження старого status quo: українсько-єврейське протистояння на тлі Великої Депресії*.

Рекомендована література:

Брик О. *Українсько-єврейські взаємовідносини* / О. Брик. – Вінніпег: Popular Printers, 1961. – 384 с.

Гон М. *Із кривдою на самоті. Українсько-єврейські взаємини на західноукраїнських землях у складі Польщі (1935–1939). Монографія*. / Максим Гон – Рівне: Волинські береги, 2005. – 192 с.

Гон М. *Соціо-етнічний конфлікт на західноукраїнських землях у складі Польщі: модернізаційний чинник* / Максим Гон // Політологічний вісник: Зб-к наук. праць. – К.: ТОВ «XXI СТОЛІТТЯ: ДІАЛОГ КУЛЬТУР», 2004. – Вип. 16. – С. 18–26.

Редліх С. *Єврейсько-українські стосунки в міжвоєнній Польщі у висвітленні української преси* / С. Редліх // Сучасність. – 1992. – № 8. – С. 76–88.

Marcus J. *Social and Political History of the Jews in Poland, 1919-1939*. – Berlin; New York: Mouton Publisher, 1983. – 569 pp.

Mendelsohn E. *Żydzy Europy Środkowo-Wschodniej w okresie międzywojennym*. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1992. – 355 s.

Wierzbieniec W. *Żydzi w województwie Lwowskim w okresie międzywojennym. Zagadnienie demograficzne i społeczne*. – Rzeszów: Wydawnictwo uniwersytetu Rzeszowskiego, 2003. – 402 s.

20. Заняття 3. Стереотип єврея-комуніста в архітектоніці українсько-єврейських взаємин на західноукраїнських землях (1930-ті роки)

Обов'язкова література:

Гон М. «Комуністичний» фактор українсько-єврейських взаємин у Західній Україні (1935–1939) / Максим Гон // Галичина. – 2003. - № 9. – С. 95–100.

Курило Т., Химка І. *Як ОУН ставилась до євреїв. Роздуми над книжкою Володимира В'ятровича*.

Рекомендована література:

Гон М. *Із кривдою на самоті. Українсько-єврейські взаємини на західноукраїнських землях у складі Польщі (1935–1939). Монографія*. / Максим Гон – Рівне: Волинські береги, 2005. – 192 с.

Редліх С. *Єврейсько-українські стосунки в міжвоєнній Польщі у висвітленні української преси* / С. Редліх // Сучасність. – 1992. – № 8. – С. 76–88.

Heller C. *On the Edge of Destruction. Jews of Poland Between the Two World Wars*. – Columbia University Press, New York, 1977. – 369 pp.

Lewin I. *The political history of Polish Jewry, 1918-1919* // A History of Polish Jewry during the revival of Poland. – New-York: Shengold Publishers, 1990. – Pp. 4–220.

21. Заняття 4. Українсько-єврейський конфлікт довкола питання про Німеччину як політичного союзника українців (1930-ті роки)

Обов'язкова література:

Гон М. *Західна Україна 1930-их років: німецький дискурс українсько-єврейського конфлікту*.

Рекомендована література:

Зайцев О. *Український націоналізм і фашизм (1920-30-ті роки)* / О. Зайцев // Українські варіанти. – 1998. - № 1. – С. 102–109.

Ковба Ж. *Людяність у безодні пекла. Поведінка місцевого населення Східної Галичини в роки «остаточного розв'язання єврейського питання»* / Жанна Ковба. – К., 1998.

Хонигсман Я. *Катастрофа єврейства Западної України* / Я. Хонигсман. – Львов, 1998.

Mendelsohn E. *Reflections on East European Jewish Politics in the Twentieth Century* // YIVO Annual. – 1991. – Vol. 20. – Pp. 23–37.

Mendelsohn E. *Żydzy Europy Środkowo-Wschodniej w okresie międzywojennym*. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1992. – 355 s.